

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu întregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Nr. 5.

Brasiovu 1. Martiu 1874.

Anulu VII.

Sumariu: Ur'a nationale. (Fine.) — Exemple de limb'a si terminologi'a militaria. (Urmare.) — Colectiune de diplome istoric transilvane. (Urmare.) — Publicarea baniloru incursi. — Contribuiri incurse pentru fondulu academiei. — Bibliografia. — Relatiunea cassariului facuta in adun. gener. Bilantiu. — Ratiociniu.

Ur'a nationale.

(Fine.)

Asia dara magiario-secuiei n'au avut nici-unu indemnu dela nici una parte cá se adópte ritulu orientale grecescu, si nici se póte proba cu vreunu documentu historicu, cá ei aru fi fostu vreodata fortiați la acésta prin arme, pentrucá bizantinii fusesera multu mai debili, mai lenesi, mai poltroni, decâtu cá se incerce a si propaga ritulu loru cu armele, precumu au facutu apusenii. Despre Valachi inca nu vei citi nicairi pe lume, cá ei aru fi inpumnatu armele cu scopulu pronuntiatu, cá se inpuna la alte popóra ritulu grecescu prin fortia brutale si barbara. Valachii spre asia ceva n'au simtitu vocatiunea. Valachii, adeca Daco-romanii, s'au sculat cu armele si au versatu fórte multu sange in acelea casuri, candu alte popóra, séu tiranii esiti dein sinulu acelora, au facutu invasiune pe teritoriile loru, candu au cute diatu a'i fortiá cá se lase ritulu acela, cátra care densii simtia atragere mai multa, cu care fusesera dedati dein generatiuni in generatiuni, mai alesu cá acestu ritu coprende unele parti decopiate si transferite in christianismu inca dein seculii trecuti inainte de er'a christiana; in fine romanii au apucatu armele si atunci, candu vreunu altu poporu a volitu se'i incalcece cu ajutoriulu limbei sale, precumu s'au incercatu, buna-óra grecii, si dela 1840 incóce magiarii.

Sunt cu adevératu, óresi-care urme historice, cá cei deintai capi ai hórdeloru unguresci s'aru fi baptizatu in Constantinopole, si cá ritulu grecescu ar fi fostu celu de antaiu pe care l'aru fi adoptatu magiarii; acelu periodu inse a fostu fórte scurtu, in care ritulu orientale a dominatu de colea pâna colea la magiarii. Este sciutu, cá desbinarea cea mai inversiunata deintre greci si latini cade tocma in epoc'a, pre candu se baptizá una parte dein magiarii (1054—1300). In acelea tempuri, cá si ori-candu inainte si dupa aceea, Rom'a vechia neasemnata mai energiosa decâtu Rom'a noua si mai apta de a domina, sciù se ia mesurele cele mai eficaci, pentrucá se respinga pe greci dein mai multe positiuni, luà vindicta infricosiata asupra popóraloru, care mai remasesera in comuniune cu grecii si cu ritulu loru. Pe acestu

terrenu Rom'a nu crutiá nici chiaru pe coloniile italiene, pe descendenti Romei antice dein Daci'a traiana si dein cea aureliana, precumu si dein câteva insule si de pre tiermii adriatice. Rom'a vechia supuse pe popórale de ritulu grecescu la alte popóra, de si barbare, numai déca acestea au adoptatu ritulu ei si iau recunoscutu superioritatea. Intre popórale barbare favorite de Rom'a fusera si magiarii. Nu prin poterile sale, ci cu ajutoriulu Romei latine au fostu pusu acestu poporu in stare de a incalceca mai alesu preste poporale de ritulu grecescu. Magiariiloru nici odata nu le-au pasatu multu de rituri si de cerimonii ecclesiastice; ei le-au adoptatu de acolo, de unde au speratu ajutoriu mai eficace. In acelea tempuri Rom'a popésca, cá se dicemu asia, era relative celu pucinu asia de potente, precumu fusesse órecandu Rom'a lui Traianu. Preste acésta, ea tienea cá si astadi si cá totudeauna la maxim'a: Qui non est mecum, contra me est. Daco-romanii aru fi volitu se remana neutri in midioloculu acelorostilitati popesci. Nu s'a potutu, si asia ei au caditu sub jugulu ungurescu, preparatu in Rom'a latina, cu tune si cu resteu luatu dela vecinii nemti si apoi datu oligarchiei unguresci, cá se'lu inpuna dens'a. Dein acelea dile ungurii au datu cu pitiorulu la totu ce a fostu grecescu in religiune; au stersu tóte urmele comuniunei cu resaritul, inca si cele remase dein expeditiunile cruciate, éra multinea calugariloru latini, de nationalitate italiana si nemtiésca, a facutu restulu. In fine daco-romanii, dupa lupte nenumerate intense pe trei sute de ani, au caditu orbecandu prin intunecimea, in care au fostu aruncati cu ajutoriulu limbei slavóne. Intr'aceea cadiura si grecii, mai reu si decâtu romanii. Déca rolele s'aru fi schimbatu, adeca déca romanii aru fi tienutu la Rom'a latina si ungurii la cea grecésca, in acestu casu dicemu si noi, cá astadi nu ar mai fi nici urma de magiariu pe pamentulu Daciei, si diéu nu scimu, déca s'aru fi potutu sustiené celu pucinu in Panoni'a. Intr'aceea, cine se petrundia mai departe in misteriele Providentiei? Destulu atata, ca magiario-secuiei n'au avut nici una cauza, care se'i indemne a se renega si a se preface in romani, au avut inse multime de ocațiuni de a se inmultii cu renegati, pe cari'i desbinara dein corpulu nationale alu romaniloru pâna in anulu epocale 1848.

Déca rezultatele n'au fostu mai mari in favórea elementului magiaru; déca acesta întempinà pedece mari in propagand'a sa nationale, acea resistentia nicidecumu nu se póte esplicá numai dein diversitatea ritului religiosu, ci elu se esplicu multu mai bene si mai siguru dein caracterulu celu tenace, dein acea trufia innascuta, traditionala, a poporului romanescu, de a se tiené pe se-ne mai bunu si mai nobile decâtu altii, chiaru in starea decadentiei sale. Di de exemplu, omului romanu dein poporu, se se însóre si se ia de socia pe cutare femeia, si frumósa, si avuta, de alta limba, asculta'i respunsulu scurtu si indesatu, si apoi pasa de te încérca se faci dein acestu poporu, unguru, némtiu, séu ori-ce alta amestecatura. Resistenti'a sa passiva este mai tare decâtu granitul si marmorele; mai lipsesece numai confirmarea conscientiei de se-ne cu ajutoriulu culturii si alu istoriei.

Dupa aceste deductiuni scóse dein totu trecutul nostru póte se védia ori-cine, cà unguru-secuui n'au nici o cauza drépta de a urí pe daco-romani, precumu ii urescu dein afandulu sufletului, si nici de a'i denuntiá la Europ'a si a'i persecuta, precumu facu scriptorii si publicistii loru, ne fiendu-le rusine a propaga minciuni diverse despre caracterulu si de totu trecutul nostru. Éra déca ei ne urescu numai pentrucá nu volimu a ne renega si a ne degrada in cathgori'a bastardiloru, atunci, sub acésta conditiune, fia, se ne urasea in veci. Daco-romanii isi au pe consangeniul loru in Europ'a meridionale si apuséna, popóra luminata si glorióse, care stau in fruntea omenimei intregi cu eminentissimele loru calitati, cu luminele si cu virtutile loru, cu nobilitatea sangelui si cu histori'a loru, care pentru câteva epoce este histori'a omenimei. Asia daco-romanii nu voru mai fi nici nebunii greciloru, nici voru ambitiona consangenate cu nici unu poporu de origine asiatica. De aceea bene aru face scriptori, publicisti, legislatori, barbati de statu, déca si-aru modera urele loru si aru inceta cu defaimarile loru, pentrucá se incetamu si noi a ne apara, si se nu mai perdemu pretiosulu tempu alu vietiei cu asemenea lupte nedemne de popóra, care sciu se dea definitiunea drépta cuventului libertate.

Volimu se fimu aceea ce suntemu, adeca romani, séu mai bene se nu fimu.

Exemple de limb'a si terminologi'a militaria.

(Urmare.)

ARTICOLULU II.

Basele instructiei.

124. Colonelulu este respundietoriu de instructi'a oficeriloru, suboficeriloru si caporaliloru.

125. Maiorii sunt respundietori càtra colonelu, de instructi'a bataliónelorulu loru.

126. Capitaniul sunt respundietori càtra maioru de instructi'a companiilorulu loru.

Instructi'a oficeriloru.

127. Instructi'a oficeriloru nu póte fi solidu stabilita, decâtu numai candu teoria si practica voru fi unite. Se va face in fia-care regimentu o instructia de teoria afara de exercitiurile pe terrenu.

128. Prin urmare colonelulu va aduna pe oficeri, séu i va face se se adune prin maiori, atàtu de desu, càtu va crede trebuintiosu, pentru a'i intrenié asupra deosebitelor parti ale artei resbelului, si a se asigurá, déca cunoscú intr'unu modu complectu principiile relative la exercitiurile manevreloru si la tactic'a luptetoru.

129. Nici unu oficeru nu póte dice ca este instruitu, decâtu candu afara de celelalte cunoscintie militare ce trebuie se posedia, va fi in stare de a comandá si a esplicá totu ce este coprinsu in diferitele titluri ale acestui regulamentu.

Instructi'a suboficeriloru.

130. Instructi'a suboficeriloru coprinde scól'a soldatului si scól'a de compania. Ei trebuie se fia in stare de a instrui pe soldati si a indepliní, in exercitiuri si manevre, functiile atribuite gradelorulu loru.

131. Oficerii insarcinati cu functiile de adiutanti-maiori ai bataliónelorulu, sunt insarcinati in parte cu instructi'a suboficeriloru, sub privegherea siefiloru de batalióne. Ei incepu prin a'i exercita la scól'a soldatului, si astfelu a'i aduce in stare de a poté instrui recruti.

132. Acésta instructia fiindu asigurata, voru intruni pe suboficerii fia-carui batalionu, pentru a'i deprinde la cele d'antaiu siese parti dein scól'a de compania; toti suboficerii voru indeplini pe rendu functiile siefiloru de plotonu, de semiplotonu si de directionali.

133. La teorii, oficerii insarcinati cu functiile de adiutanti-maiori, staruescu cá suboficerii se cunósca literalmente scól'a soldatului, afara de observatiile aretate prin note, si se scia a esplicu principiile relative la scól'a de compania.

Instructi'a caporaliloru.

134. Instructi'a caporaliloru coprinde scól'a soldatului. Trebuie se fia in stare a instrui recruti si de a indeplini in exercitiuri, functiile directionaliloru si siefiloru de grupa. Prin urmare ei voru fi intruniti cu suboficerii pentru scól'a de compania.

135. Adiutantiul sunt insarcinati cu instructi'a teoretica si practica a caporaliloru, sub privegherea oficeriloru insarcinati cu functiile adiutantiloru-maiori.

136. La teorii voru starui, cá caporalii se cunósca tóta scól'a soldatului.

Instructi'a trupei.

137. Instructi'a recrutiloru influentiandu intr'unu

chipu simțitoriu asupra instrucției companiilor, de unde depinde a batalionelor și regimentului, va fi obiectul unei staruiri continue a colonelului. Ea va fi condusă în fiecare companie de către capitanu, sub privegherea maiorilor.

138. Capitani voru întrebuintă pentru această, pe oficerii și suboficerii ce voru avea în companii.

139. În cea d'antăiu instrucția a recrutilor, cu soldatii cei vechi se facu exercitiile de detalii.

140. Exercițiile de înlădiere voru urma totdeauna antăia instrucția militară a recrutilor. Complectarea instrucției gimnastice se face după această gradat și pe rându cu deosebitele lectii de în școlă soldatului; se voru adaoga și teorii asupra curățeniei, datoriilor militare, disciplinei și serviciului gardelor, precumu și exercitiile elementare ale scrimii cu baionetă, a tragerei în tîntă și a tirărilor.

141. Cunoștințele arătate în paragraful precedent coprinde instrucția individuală a recrutilui. Această instrucție țiene trei luni; colonelulu se asigură după acestu terminu, de că oamenii sînt în stare a țrece la școlă de companie.

142. Căndu recruii țrecu la școlă de companie, ei intra în rându cu soldatii cei vechi și încep a pune în gardă, mai antăiu în cartiere, și apoi în gardă piații.

143. La școlă de companie recruii sînt exercitați a manevra în rënduri, după această se iniție în serviciulu avăposturilor și se exercitează și la exercitiile de lupte.

144. După această a două perioadă a instrucției, care că și antăia, va țienea trei luni, colonelulu se asigură, de că au aptitudinea cerută pentru a țrece la școlă de batalionu.

145. Recruii stău două luni la școlă de batalionu. Această școlă, dirigiată de maiori, coprinde afara de deosebitele formații și marșuri, toate principiile relative la lupte și la serviciulu de rebelu. Manevrelle tactice se voru face totu-deauna combinăndu acțiunea tirărilor cu aceea a trupelor în ordinea strînsă.

146. În a două și a trei perioadă ale instrucției, oamenii voru țrage la tîntă la deosebitele distanțe.

147. După această, batalioanele se unesc pentru a executa, sub direcția colonelului, manevrelle de regimentu și micelle operații de rebelu.

148. În tempulu perioadei a patra, care este că cea precedentă, și care va țienea două luni, colonelulu nu va neglija nimicu, pentru a da instrucției recrutilor totă dezvoltarea putîntoasă, făcîndu astfel soldatii înștitii, bine exercitați și tirători îndemnatii.

MANUIREA SABIEI OFICERILORU.

Tîneria sabiei la pitioru

149. La poziția cu sabiă în țeca, mană stînga între amăndouă belciugele, astfel, că cele d'antăiu două degete se fia înainte, era degetulu celu mare

și celelalte două înapoi, brățulu stîngu se țiene ușurellu întînsu; căndu stă pe locu, extremitatea de diosu departe de patru degete dela pămîntu. Țecă stă dreptu cu latulu spre corp, pe lînga armulu pitiorului, și data astfel înapoi, că vedîtu de în laturi, manerulu ei se nu țrece de sioldu înainte; brățulu dreptu după cum se va arăta la poziția soldatulu fără arma.

Tragerea sabiei de în țeca și luarea la umeru, se executa în chipulu următoriu:

La umeru. Unu tempu și două miscări.

Antăia miscare.

Aplăca manerulu sabiei înainte cu mană stînga, fără a miscă brățulu, pînă căndu extremitatea de diosu se departeaza la o palmă de pămîntu; în același tempu apuca cu totă mană drăpta manerulu și țrage repede de în țeca lămă, înainte cu putere; o duce pe latu și verticalu înaintea mijloculu corpului, astfel că manerulu se fia în dreptulu centurii, antebrațulu în dreptulu sioldulu, pumnulu ușoru întorsu în afara, și manerulu sabiei departat de corp de patru degete; îndată ce lămă a esitu de în țeca, această se readuce în poziția sa verticală anterioară.

A două miscare.

Duce repede lămă pe drumulu celu mai scurtu către umerulu dreptu, cotulu și pumnulu nesilitu în partea drăpta, scoțîndu cele de în urma două degete ale mănii drepte de în manerulu afara, și asiedîndu-le de în napoia lui.

Tîneria sabiei la umeru.

Brățulu dreptu ușurellu îndoit, fără a întorce cotulu în afara, cele d'antăiu două degete între gardă și manerulu, degetulu celu mare și celelalte două înapoi; gardă manerulu în dreptulu părții de înaintea a armulu pitiorulu, mîchă lamei rediemată bine la umeru pe lînga cusătură mănecii, țaisulu bine și dreptu întorsu în afara, manerulu lipitu de armulu pitiorulu.

Punerea sabiei în țeca se executa în modulu următoriu:

La pitioru. Unu tempu și două miscări.

Antăia miscare.

Aduce repede lămă în dreptulu mijloculu corpului, după cumu s'a prescriu la antăia miscare dela tragerea sabiei de în țeca; cele de în urma două degete intra era în manerulu.

A două miscare.

Ridică mană drăpta în susu, duce repede lămă peste umerulu stîngu, mîchă sabiei alunecăndu pe lînga antebrațulu stîngu pînă în dreptulu cotulu și remane rediemată de peptu, după această țrage

lam'a in susu pâna ce verfulu ei vine in linie cu gur'a tecei, Ridica téca dela pamentu de o palma, cá la antai'a misicara dela scóteroa sabiei; omulu printr'o cautatura repede fâra a întórce multu capulu cauta gur'a tecei, introduce lam'a pâna la o distantia de doue degete de guarda, si o impinge apoi scurtu spre a cadea iute in téca, ducendu repede bratiulu dreptu la loculu lni pe langa corpu.

Salutululu cu sabi'a.

150. Salutulu cu sabi'a se executa in chipulu urmatoriu: Sabi'a fiendu la umeru se comanda:

Presentati armu. Unu tempu si duoe misicari.

Antai'a misicare.

Se executa dupa cumu s'a prescisu la antai'a misicare dela umeru séu la pitioru.

A duo'a misicare.

Apléca verfulu sabiei pe latu la distantia de o palma de pamentu, bratiulu dreptu intinsu, aternandu pe langa pulpa, taisiulu intorsu inaustru.

La umeru. Unu tempu si duoe misicari.

Antai'a misicare.

Ridica sabi'a cá la antai'a misicare dela Presentati arm'a.

A duo'a misicare.

Duce arm'a la umerulu dreptu, dupa cumu s'a prescisu la a duo'a misicare dela pitioru la umeru.

Oficerii calari tienu sabi'a la umeru, dupa cumu s'a aratatu, inse man'a drépta este rediemata pe urmu. La a duo'a misicare dela presentati arm'a, apléca lam'a astfeliu, cá bratiulu se fia intinsu, taisiulu intorsu spre calu si deinapoia calcaiului pitiorului dreptu, éra manerulu inapoia armului.

Misicarile sabiei se executa de-odata cu manuirea armei trupe.

Salutululu drapelului.

151. Candu soldatii voru avea armele la umeru, portu-drapelulu tiene drapelulu verticalu in man'a drépta, pumnu in dreptulu umerului, calcaiulu drapelului la sioldulu dreptu, in toculu cordonului.

Candu drapelulu trebue se dea onorurile, portu-drapelulu saluta in chipulu urmatoriu: la siese pasi de persón'a ce trebue salutata, ridica man'a drépta in lungulu lemnului pâna in dreptulu ochiului; apléca usioru drapelulu inainte, intindiendu bratiulu dreptu in tóta lungimea sa ajutandu-se cu man'a stanga; ridica incetu drapelulu candu persón'a care a salutatu s'a departatu siese pasi.

Salutululu cu drapelulu se face numai inaltimei sale domnitorului si membriloru dein famili'a princiaru.

(Va urma.)

Colectiune de diplome

d'in diplomatariulu comitelui Iosifu Kemény, care privescu mai alesu pe români (valachi).

(Urmare.)

1499. post. 30. May. App. D. Tr. T. VI.

Petru voda alu Transilvaniei scrie calugariloru dein monasteri'a dela Clusiu despre unu omoru dein cele mai barbare, commissu de unu boieriu unguru anume Martinu Forro dela Hopt'a, asupra unui romanu, anume Petru Dobre, frate cu Ioanu Dragasiu dela Lapadea romanésca dein comit. Albei. Acelu Forro adeca a presu pe Petru Dobra dein campu, sub pretestulu celu mai de nimicu, l'a dusu la Santu-Benedicu, unde l'a macellatu, si nu a suferitu cá se'lu ingrópe, ci l'au aruncatu la cani si la fere selbatece, cá se'lu manance acelea.

Amicis suis Reverendis conventui Ecclesiae de Kolos-Monostora, Petrus comes de Sancto Georgio, et de Bozyn Wajwoda Transilvanus, et Comes siculorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Reverendi Domini Ladislai Gereb Episcopi Alben. Transylvaniae, quod cum circa festum beati Georgii martyris in anno proxime transacto*) preteritum, quidam Petrus Dobra jobagio prefati Domini Episcopi exponentis in posesione ejusdem Olahlapáthy vocatae in comitatu Alben. Transylvaniae existen. habita residen. frater ut puta cujusdam Johannis Dragus dicti, in eadem posesione Oláhlapáthy comoran. oves quorundam jobagionum nobilis Martini Forro de Haporthan in possessione Zenthbenedek in campo communi, et usuali custodire, et depasci habuisset, et dum prefatus Martinus Forro quandam equos equatiales in ipso campo huc et hac depelli, et fugare habuisset, et ipsos equos ex veloci cursu, et fuga celeri quemdam poledrum inter ipsos equos proxime existen. in terram calcassent, et calatrassent, tunc prefatus Martinus dictum Petrum debite requisitum habuisset, ut poledrum calatratum de terra ipsa levare post preattractos equos haberet ne moreretur, et cum idem Petrus ea facere recusasset, tunc idem Martinus ira et furore repletus, armatis et potentiariis manibus in ipsum Petrum de Oláhlapáthy irruen. ibi eundem captivasset, et abinde captum in prefata possessione Zenthbenedek duci, ibidemque culpa sua sine omni, absque administratione juris eundem nece miserabili interimi fecisset, et quod pejus est, cadaver ejusdem interfecti sepelire non permisisset, sed ibidem in superficie terre cum canibus, et bestiis consummi fecisset, e. c. t. (demandatur inquisitio). Datum in civitate Colosvarien. feria quinta proxima post festum sacratissimi corporis Xti anno ejusdem Millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Ex authographo conventus Kolos-Monostoriensis.

1499. Suppl. C. D. T. V. p. 203.

Altu mandatu alu regelui Uladislau cátra voivodulu Transilvaniei, cá acesta se ia mesuri spre a se restitui sasiloru iobagii rapiti cu forti'a de cátra aristocrati de pre territoriulu locuitu de sasi (Fundus regius).

Feria 6. prox. post. divis. apost. Uladislai manda-

*) i. e. 1498.

tum, ut Vajvoda Transilvanus Jobbagiones colonos e medio saxonum abductos, reddi faciat.

Orig. in Tabul. Nat. saxonicae.

Suppl. C. D. T. V. p. 124.

Estrasu deintru unu privilegiu alu regelu Uladislau II., in care se dice, că asia numitii dileri (Inquilini), inse vechi locuitori (Indigenae), carii siedea pe locurile Primoriloru, adeca ale patricianiloru seu aristocratiloru, se fia scutiti de sierbitiulu militariu in celelalte casuri, afara numai de casulu, candu inemicii aru strabate in Transilvania.*)

Uladislai II. Privilegiales, in quibus sequentia occurrunt: „In Expeditionibus Primorum territorio, Inquilini seu Indigenae in ipsorum Primorum territorio degentes, ab alia quavis exercitulatione possunt esse exempti, et supportati, sed quando hostes partes Transilvanas ingressi fuerint, in hoc casu etiam illi juxta limitationem Comitum ipsorum sicularum exercituare teneantur.“

Fragmentum hoc edidit Ladislaus Gál in „Nemzeti Társalkodó“ II. p. 13.

Ex Uladislai adjudicatoriis

ut Ladislaus Geréb Eppus. Transilvaniae, ejusque Capitulum Decimas e possessionibus Joannis Leonardi, et Michaelis Barlabásy plena autoritate et etiam p. censuras Eccas. desumere valeant.

de anno 1500. C. D. T. IV. p. 67—75.

Decretu ala regelu Uladislau, dein care cunoscemu, că pe la finea vécului alu 15-lea si inceputulu celui de alu 16-lea nu numai romanii, că unii ce se tienea de ritulu resaritenu, ci si alti locuitori ai Transilvaniei se incerca se se subtraga dela platirea decimeloru la clerulu catholicu. Intre aceia se numescu aici membrii. unei familii nobile dein comun'a Cisteiu in comitatulu Albei; apoi se adaoge, că exemplulu acestora ar fi fostu imitatu de mai multi altii. Regele recunosece episcopului catholiceu Ladislau Geréb dreptulu de a storce diececele chiaru si cu ajutoriulu excomunicatiunei, anathemei, era pe famili'a Barlabasiu o citédia inaintea sa la Buda.***)

Uladislaus D. G. Rex. . . . . damus pro memoria . . . . . quod Gregorius de Makra pro Rev. in Christo Patre Domino Ladislao de Geréb Eppo. et honor. capit. Ecclae. Alben. Tran. cum procuratoriis Literis eorundem, juxta continent. Literar. nostrar. praeceptoriar. . . . . in figura nostri Judicii comparen. contra Egregios Joannem Leonardum Barlabásy de Cheztve,***) et Michaelem filium ejusdem Joannem . . . eadem Liter. nras. praeceptor . . . . . praesentavit, quae . . . . . Budae fer. IV. prox. a. fest. B. Antonii Cfes. nunc praeterit. emanatae decla-

*) De aici inca invetiamu, că ori-cātu se apara scriptorii secuiesci de ide'a iobagiei in secuime, pe pamentulu loru inca se incuibase iobagi'a forte de tempuriu. Lucru forte firoscu acesta. Secuii au ajutatut totdeauna pe boieri că se subjuge pe locuitorii dein comitate; urmarea fu, că curendu dupa aceea ii subjugara si pe densii in multe moduri, si inca chiaru cei de unu sange cu ei. Red.

**) Cseesztve Comitatus albae infer.

***) Asia se prepará revolutiunilo, despre care va fi vorb'a mai la vale. Red.

rabant. quod . . . . . exposuisset nobis pfatus Dominus Ladislaus Geréb Eppus., in sua ac dicti capit. pfatae. Eccl. suae personis, quod quamvis nos his superioribus temporibus commissemus fidelibus nris. univer. et singulis Regnicolis partium illar. Regni nostri Transilvanar. ut ipsi praefato Domino Eppo. et Ecclesiae ac capitulo suo Integras Decimas juxta formam decreti, prout videlicet terra pferret, darent et psolverent, quorum major pars tamen nro. mandato parueri, et Instituto Regnicolarum nostror. quod. super modo solutionis Decimar. factum esset, se-se conformassent, integrasque Decimas ipsi Domino Eppo., et capit. Ecclae. suae psolvissent, prfati. tmn. Joannes Leonardus Barlabasy, et Michael filius ejusdem Joannis, nescitur qua temeritate, et psumptione ducti, nec nostris mandatis obedire curassent, nec integras decimas prout debuissent, instar alior. Regnicolar. illius Regni nri., ipsis Domino Eppo. et Ecclae., ac capitulo ejusdem de bonis ipsorum exolvere vellent, sed ex Decimis ipsi Domino Eppo., et Capitulo debentibus Plebanis ipsorum quartam dare decrevissent, sicque ipsum actorem, et Eccam., ac Capitul. justis suis proventibus, qui ad conservandum statum dignitatis Eppalis, et pro defensione Regni ordinati sunt: destituissent, et plures etiam alios ex Regnicolis nris illarum partium ad ipsum induxissent . . . . . qua propter supplicasset Mti nrae idem Dominus Eppus. sua . . . . et Capituli sui personis, ut eis superinde de remedio opportuno providere dignaremur. Quia vero indignum et idecens foret, ut ipse Dominus Eppus. et Capit. suum pventibus suis decimalibus destituerentur; qui patrimonio Crucis Xristi dedicati essent, cum quibus etiam ipsi ad nostra, et Regni nri servitia gentes paratas*) habere tenerentur. Ideo fidelitati eorum serie Litt. firmiter mandassemus, ut . . . . . Litt. nrum pceptor. ostensoribus juxta formam Decreti instar alior. Regnicolar nostror . . . . . extradare, et psolvi facere de bonis ipsor deberent . . . . . quod si non facerent, ipsis ex tunc firmiter mandassemus, ut ad XV. diem . . . . . coram Mite. nra. personaliter, et non p. Procuratores comparere, et rationem reddere deberent, propterquam . . . . . solutionem Decimar . . . . . parvi pendere psumsissent (hic recitantur relatoriae Convent. Colos-Monostoriensis, qui missus ad supra nominatos fide dignus reversus conscientiose retulit („quod pro decimis nullus omnino ad eosdem accessisset, et quod si etiam minimus dicti Domini Eppi. famulus postulasset, semper parati fuissent, quodque parati erunt . . . . . ad extradand, et psolvend. et sic ipsos pro eisdem decimis coram sua Mite. cparere. rectum esset minime“) quae excusati ad sui defensionem per relatorias Cventus. factas fecisset, si juxta mandatum suae Mttis. in persona cparuissent. — ideo propter renitentiam, et n. curationem mandati suae Mattis.

*) Banderium, Vide art. 15. et 20. Decreti comitalis anni 1498. Item art. 22. Comitiorum anni 1500; et Vide apud Kovachich Cod. Jur. Eccl. T. II. omne illud, quod de Decimis Eccis. adfert. — Vide porro Literas anni 1425 in Suppl. C. D. Keményiani T. III. p. 92.

de consilio Dominorum Praelatorum, Baronum, Magistrorumque, Prothonotariorum, et ceterorum assessorum datur et concedit. Domino Eppo. et Capitulo autoritas ut: „Proventus Decimales, atque etiam injurias ipsis illatas et damna super eosdem Joannem et Leonardum Barlabásy ac Michael. filium ejusdem Joannem per censuras Eccas. libere require. possint et valeant.“ Datum Budae sexto die termini praenotati. anno Domini 1500. Lecta per Magistrum Ladislaum de Dorogháza Protonot.

Originale in papyro cfectum, ac in medio sigillo ceruae rubrae ductili impresso ab intra communitum exstat in Arch. Capit. albens. Transilvaniae.

Transumt. hbt. in Arch. Fisc. R. Tran. fasc. 20. Lib. II. fundi Regii Lit. J. per extensum. Lege C. D. T. IV. a. p. 67 usque 75. apud Com. Jos. Kemény.

1500. Suppl. C. D. T. V. p. 263.

Extractu dein privilegiu celu fôrte ininteressante pentru districtulu Brasiovului si anume pentru mai multe comune ale lui. Prin acela regele Uladislaul smulge dein comitate, de sub jurisdictiunea nobililoru, urmatóriele comune rurali: Purcareti, Zaizonu (alias Zezinu), Tarlungeni, Satulu-lungu, Cernatu, Turchesiu, Baci'a, Crisb'a, Apati'a, care se tienusera de fortareti'a Branului, (pe care avea se o faca si se'i faca sierbitiu cátu militariu, cátu economicu in tempu de pace,) apoi Siarcai'a (alias Sierpeni), Micani, Satu nou (alias Nou.) care stá in relatiuni feudalistice cu Brasiovulu, in fine Zernescii si Tohanulu (vechii, cá celu nou nu existá), care apartienea la baseric'a cea mare, pe atunci catholica dela Brasiovu, cu patron'a (hramulu) Sant'a fetióra. Acestea comune se incorporara la Brasiovu, in cátu adeca contributiunile avea se le platésca la unu locu cu sasi. Locuitorii numiteloru comune se numescu intru acestu privilegiu iobagi.*)

Datum Budae, Uladislai Regis Privilegiales, vi quarum Jobbagiones Civitatis Brassoviensis in villis Purkerecz, Zaizon, Tetrang, Hoszszufalva, Sz.-Mihályfalva, Türkös, Bácsfalva, Krizba, Apáczá, ad Castrum Terch spectantes, Sárkány, Mikefalva, Ujfalu, ad Civitatem Brassoviensem spectantes; Zernest et Tohan ad Ecclesiam parochialem B. M. V. Brassoviensem pertinentes, de medio regnicolarum partium Transilvanarum (e fundo nobilitari) eximit, et quoad solutionem Taxae Regiae, et exercituationem in medium saxonum connumerari jubet.

Originale in Tabulario Coronensi.

Innuít Eder in Felmer p. 231, 232.

Habentur per extensum in „Joannis Albrich Pallatio Coronensi“ sub Nr. 8. p. 116.

*) Inse de ce natura a fostu acea iobagía, ce poti intielege aci prin cuventulu iobagía? Relatiunile sociali, civili, politice si chiaru cele religiose ale susu numiteloru comune au datu multu de lucru la cátiva scriptori, se mai cere inse multu pâna voru fi clarificate de ajunsu. Dara déca merita vreo regiune a Transilvaniei monographia bene studeata, apoi o merita acestea comune si districtulu intregu, séu asia nunit'a Terra Barciae. Celu mai competentu pentru asemenea labóre ar fi unu individuu nascutu dein acestu districtu, sub conditiune inse, cá se aiba tóte calitatile cerute dela unu historiographu, éra mai pre susu de tóte cunoscentia vasta a fontaneloru historice, ochiu ageru, petrunderiu prin amurgulu seculiloru, si se fia impariale, ne dominatu de symphathii si antipathii. Red.

Fragm. editum in „Siebenbürg. Quartalschrift“ VII. p. 251.

1501. Suppl. C. D. T. V. p. 272.

Bartolomeiu alu lui Dragu (Dragosiu dela Cetate-de pétra, a datu in scaimbu una mosia a sa Surducu, preotului Ioanu si la alti trei membrii dein famili'a Popesciloru.*)

Datum in Castro Kővár die festi decolationis B. Bapt. — Bartholomaei Dragfi literae, vi quarum pro tribus possessionibus in Comitatu Marmaros habitis penrennaliter eidem concessis, et datis, in Cambium possessionem suam Szurdok-Kapolnok in Comitatu Szolnok mediocri Joanni Presbitero, Eliae Pap, et Petro Pap, filiis scilicet Georgii Pap dat.

Originale apud familiam Pap de Szurdok-Kapolnok.

1504. C. D. T. IV. p. 98.

Urm'a unei constitutiuni municipale a secuiloru, care se afla intréga in collectiunea manuscripteloru lui Kemény, inse anonima*)

Municipalis constitutio Siculorum anni 1504. habetur in Msto., cui titulus: „Anonymi collectio constitutionum et Legum siculos concernentium“ et hoc Mstum possidet Com. Jos. Kemény in collectione sua Mstor. Juridicor. in 4. Tomo VII.

1504. Suppl. C. D. T. V. p. 299.

Sasii dela Slimnicu (Stolzenburg, Szeliudek) dein scaunulu Sibiului cumpara cu bani comun'a Lamnesiu (Ladendorf, Ladámos) dela nobili, dein causa cá romanii dein Lamnesiu facea rele multe sasiloru.

Budae in festo B. Jacobi Ap. Uladislai annexio Praedii Ladamos ad Possessionem Nagy-Szelindek, ideo, quod cum saxones de Szeliudek multa incommoda a Valachis Ladamosiensibus paterentur, Saxones volente Rege villam Ladamos a nobilibus parata pecunia emerint; simul et revisio metarum ejusdem Praedii de anno 1500.

Copia In Tabul. Nat. Saxonicae.

Innuít Eder in Felmer. p. 229. 230.

1504. Suppl. C. D. T. V. p. 299.

Regele Uladislaul inca demandá, cá una comuna romanésca auume Satu-nou, dein scaunulu Miercurei, se fia sparta si

*) Acésta vechia familia nobile romanésca este pâna in dio'a de astadi fôrte ramurita in tienuturile septentrionali ale Transilvaniei, de unde se trage si presedintele actuale alu asociatiunei nóstre. Red.

**) Este unu lucru fôrte misteriosu inca si cu secuii dein Transilvani'a. Limb'a loru ii arata prea de ajunsu, cá ei sunt frati cu magiarii, pentru cá dialectulu loru abia differe de dialectulu magiariloru pe atáta, pe câte differe limb'a dacoromana in gur'a moldoveniloru de aceea si limba vorbita in Munteni'a. Inse nimeni nu scie, candu si de unde au venitu secuii in Transilvani'a, nici gradulu de mai inainte alu culturei, séu mai bene, alu neculturei loru, nici asiédiamentele loru sociali nu sunt cunoscutu de locu. Totu ce s'a scrisu despre originea loru dela Atilla si despre unele urme de literatura stravechia secuiesca, este fabula. Red.

risipita, pentru că aceea fusese restaurata in daun'a sasiilor.)*

In festo B. Jacobi ap. Uladislai mandatum super destructione villae Valachalis Neudorf in Sede Szeredahely existentis, in damnum Saxonum restauratae.

Orig. in Tabulario Natio. Saxonicae.
Innuit Eder in Felmer: p. 267. 268.

Recognitionales Joannis Corvini Ducis

quod Joannes Bykly Castellanus Castrum Hunyad, Castrum Hunyad, et Castella Monostor, Marcsina et Haczeg familiaribus Joannis Ducis resignaverit 1504.

C. D. T. IV. p. 95--96.

Ioanu Corvinu, duce de Liptovi'a si banu, dà castellanulni seu Ioanu Bykly de Bilocu adeverintia, că 'ia transpusu cetatea Hunedór'a si fortaretielae séu castellele (cetatiuile) numite Monasteri'a, Marginea, Hatiegu cu tóta tunari'a, cu machine, pusce, cu tóta munitiunea si cu victualiele, prin manile a duoi commissari.**)

Nos Joannes Corvinus Liphoviae Dux, nec non Regnorum Dalmatiae, Croatiae, et Sclavoniae Banus, Memoriae commendamus: quod quia fidelis noster Egregius Joannes Bykly de Bylok Castellanus Castrum nostri Hwnyad, ipsum Castrum nostrum Hwnyad simul cum Castellis Monosthor, Mwrsina, et Hatzag appellatis, earundemque pertinentiis ad eosdem Castrum, et Castellis spectantibus, et pertinentiis, quod et quae idem Joannes Bykly hactenus pro officiolatu a nobis tenuit, ac pariter cum cunctis tormentis, machinis, ingeniis, puxidibus, bombartis, et aliorum ingeniorum generibus, eorumque attinentiis, scilicet dictorum Castrum et Castellorum nostrorum competens victualibus de voluntate, et commissione nostris manibus Egregiorum Emerici Thewrek de Ennyingh, et Stephani Istvánffy de Kiszazsonfalva familiariorum nostrorum restituit et resignavit. Ideo nos eundem Johannem Bykly de et super hujusmodi dictorum Castrum Castellorumque nostrorum, ac pertinentiarum eorundem, nec non ingeniorum et victualium restitutione, et plenaria, omnimodaque resignatione quietum, et expeditum reddimus, et commisimus. Imo reddimus, et committimus modis omnibus absolutum harum nostrarum manu propria, sigilloque nostris consignatarum vigore, et testimonio Literarum mediante. Datum in Kappyna in vigilia festi asumtionis Beatissimae Mariae Virginis anno Domini 1504.

Joannes Corvinus Dux manu propria. (L. S.)

*) Acé inca se póte aplicá prea bene sententi'a cunoscuta: Nici cu capulu de pétra, nici cu pétr'a de capu. In multime de alte casuri, sasi stá pe viétia pe mórte, cá se se incorporedie cátu se póte mai multe comune romanesci la tienuturi sasesci, si cá se fuga cátu mai multi iobagi dela nobili, dein comitate, in fundulu regescu; alte-ori érasí cerea, cá unele comune romanesci se fia exterminate! Causele acestei procedure au se fia examinate una câte una; si fienducá ómenii in Transilvani'a érasí incepura a se provoca cu tot adensulu la drepturi historie, fresce, cu scopuri nationali si politice, ti se pare că va veni tempulu, in care se cautamu originea fiacarei comune un'a câte una. Red.

**) Vedi mai susu la a. 1496, unde femei'a Barbar'a se incercase a ocupa cetatea Hunedor'a. Red.

Originale in duplici Papyro patenter emanatum, sigilluque annulari ejusdem Ducis super cera rubra, papyro obducta impressive communium exstat in Arch. Fisci Regii Transilvanici fasc. 28. Lib. I. Tom. I. Lit. B. (Va urma.)

Publicarea baniloru incursi

la fondulu assoc. dela siedinti'a comit. dein 30. Decembre 1873 pána la siedinti'a aceleuia dein 3. Fauru 1874.

Dela dn. advocatu in Tasnad, Georgie Filepu tacs'a de m. ord. pre 187²/₃ 5 fl.

Dela dn. vicensotariu la trib. reg. dein Sibiu, Demetriu Munteanu tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ 5 fl.

Dela dn. proprietariu in Mediasiu, Teodoru Moldovanu Buci'sa tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂, 187²/₃ si 187³/₄ 15 fl.

Dela dn. parochu in Ilv'a mare, Iosifu Balu tacs'a de m. ord. pre 187²/₃ 5 fl.

Dela dn. protopopu in Racs'i'a, Alecsandru Erdosiu tacs'a de m. ord. pre 187²/₃ 5 fl.

Dela dn. advocatu in Abrudu, Iosifu Crisiannu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl.

Dela dn. capitani in regim. mare duce Baden Nr. 50, Stefanu Borgovanu tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ 5 fl.

Sibiu in 3. Fauru 1874.

Dela secret. asoc. trans.

Contribuiri incurse pentru fondulu academiei.

Prin dn. advocatu in Abrudu, Iosifu Crisiannu s'au tramesu si anume: a) dela dn. notariu la tribunalulu reg. in Abrudu, Ioane Santu unu galbinu de 20 franci; b) dela dn. maiestru in Abrudu, Nicolae Cirlea dein ofertulu de 10 fl. rat'a II. cu 5 fl. Sibiu, 3. Fauru 1874.

Dela secret. asoc. trans.

Bibliografia.

Elemente de istori'a Transilvaniei, de I. V. Rusu. Sibiu, 1865, 8° micu. Dein acésta carte se mai afla exemplarie la insusi dn. auctoriu in Sibiu, si costa legate numai 30 cr. v. a.

Dati pentru Ddieu, in manile tenerimeí nóstre histori'a patriei, mare, mica, dara scrisa de romani adeverati, si nefalsificata. —

Despre Cuventarile besericesci ale dlui Ioanu P. Papiu, preotu la institutul correctiional in Gherla suntemu informati, că dein tom. I. mai are numai câteva exemplarie, éra tom. II. este sub tipariu si va esé in Aprile a. c. Pretiulu numai 1 fl. 50 cr. Dein tom. I. se va da dupa aceea editiunea II. Acesta ar fi unu semnu fórtu bunu.

Cei ce dorescu a-si procurá Instructiunea pentru invetiatori la tractarea cartiloru scolastice, de Basiliu Petri, binevoiesca a se adresa, incungiurandu librarielae speculante, de a dreptulu la auctoriu in Sibiu, (Hermannstadt, Nagy-Szeben), tramitiendu cu asemnate postale câte de unu exemplariu 50 cr. v. a., dupa primirea caroru cartea se va expeda franco. P.

Nr. curente	I n t r a t e	fr.	cr.
1	La adunarea generale a XII. tienuta in S. Sebesiu in 5. si 6. Augustu 1872 au ramasu in restu		
	In anulu curinte 187²/₃ au intratu:		
	a) La susu numit'a adunare generale.		
2	Tacse de membrii fundatori si ordinari si restantie din anii trecuti		
3	„ „ „ ordinari anticipative pro 187 ² / ₃		
	b) De atunci pana la acesta adunare generala.		
4	Tacse dela membrii fundatori si ordinari pe anulu curinte		
5	„ restante din anii trecuti dela membrii ordinari		
6	„ anticipative dela membrii ordinari pro 187 ³ / ₄ si 187 ⁴ / ₅		
7	„ dela membrii ajutatori ai despartimenteloru cercuali		
8	Unu legatu dela repositulu Domnu c. r. locotenente primariu Petru Pui		
9	Dela dn. secretariu II. suma crutiata din spelese cancellariei pro 187 ¹ / ₂		
10	Pentru diplome		
11	Colecte si oferte		
12	Interese dupa obligatiunile de loteria		
13	„ „ „ „ de statu unificate in BN. si in argintu		
14	„ „ „ „ urbariale transilvane		
15	„ „ „ „ banatiane si bucovinene		
16	„ „ prioritati si actii de drumulu feratu transilvanu		
17	„ „ actii de ale bancei gen. de assecuratiune reciproca „Transilvani'a“		
18	Pentru argintulu si aurulu schimbatu in BN.		
19	S'au scosu din cass'a de pestrare capitalu de impreuna cu interesele decadiute		
20	S'au elocatu de nou in cass'a de pestrare la institutulu „Albina“		
21	Pentru actiile bancei gen. Transilvania s'au platitu a 5'a rata		
22	Pentru manufacturile remase dela espusetiunea dein Brasiovu si vendute au mai intratu		
23	Prenumeratiune la foi'a asociatiunei pana ultima Decembre 1872		6 —
	si pana		556 31
24	Din esemplariile acestei foi din anii trecuti s'au vendutu 8 à 3 fr.		24 —
	Summa intratelor		

E r o g a t e.

1	Secretariulu I. remuneratiune pentru redactiunea foiei asociatiunei		400 —
2	„ II. din onorariulu anuale de		
3	„ „ pentru acoperirea speselor cancellariei		
4	Cassariulu o remuneratiune de		
5	Bibliotecariulu o remuneratiune de		
6	Unui actuariu din summ'a preliminata de		200 —
7	Servitoriulu cancellariei dein simbri'a anuale de		120 —
8	„ „ „ unu ajutoriu		
9	Chiria pentru cancellaria		
10	Stipendii juristiloru Elia Danila si Mihailu Rusu dein Sibiu à		150 —
11	„ totu acestora unu restu din stipendiulu din anulu trecut pentru servitiulu de actuariu		
12	„ ascultatoriulu de filosofia in Gratiu Petru Deheleann		
13	„ tehniciloru: Bas. Mihailu Lazaru in Vien'a si Ioane Baiulescu in Gratiu à		400 —
14	„ Silvanistulu Pintea Ternaveanu in Mariabrunn		
15	„ gimnasistiloru: Nicolau Neamtiu in Sibiu, Adamu Sirlincanu dein Naseudu, Aurela Iechimu dein Alba Iulia si George Ocaciu dein Brasiovu à		60 —
16	„ realistiloru: Macu Munteanu si Ioanu Pamfilie dein Sibiu si Petru Neamtiu dein Brasiovu à		60 —
17	„ cumerciantelu Ioane Goga din Brasiovu		
18	Imprumutu tehniculu dein Vien'a Bas. Mihailu Lazaru		
19	„ silvanistulu Pintea Ternaveanu dein Mariabrunn		
20	Ajutoriu pentru 6. sodali, carii s'au facutu maiestrii à		50 —
21	„ „ 20. invetiacei de osebite meserii à		25 —
22	Spese de caletoria pentru oficialii asociatiunei pe anulu trecut		
23	Dein spelese extraordinarie pentru comitetulu centrale dein		200 —
	Lature		

I N T R A T E

Banco-Note		Argintu		A u r u			Cass'a de pa- strare		Banc'a gen. „Transilvani'a“		Obligatiuni de statu		S u m ' a	
fiorini	cr.	fiorini	cr.	bucati	fiorini	cr.	fiorini	cr.	fiorini	cr.	fiorini	cr.	fiorini	cr.
1279	71 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	4138	—	1200	—	50460	—	57077	71 ¹ / ₂
595	5	5	—	1 galbinu	5	—	—	—	200	—	105	—	910	—
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
365	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	565	—
631	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	631	—
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—
278	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	278	—
98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	—
59	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	25
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—
83	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	34
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—
34	10	209	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	243	60
1733	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1733	27
86	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	25
—	—	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	270	—
84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	—
538	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	538	75
4095	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4095	18
—	—	—	—	—	—	—	2970	—	—	—	—	—	2970	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	—	—	—	350	—
16	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
569	31	—	—	1/2 nap. si 3 galb.	17	—	—	—	—	—	—	—	586	31
10606	51 ¹ / ₂	484	50	1/2 nap. si 3 galb.	22	—	7108	—	1750	—	50765	—	70736	1 ¹ / ₂

E R O G A T E

400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—
399	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	399	99
200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—
200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—
194	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	194	36
130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	—
40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—
100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—
300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—
75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—
400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—
800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—
400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—
240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240	—
180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	—
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—
200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—
50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—
300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—
500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—
195	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	195	88
5439	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5439	23

Nr. curentu

E r o g a t e

fr. cr.

		Translatore	
24	Pentru carti cumperate pe sém'a bibliotecii din		
25	Argintulu si aurulu schimbatu sub Nr. cur. 18		
26	Capitalulu scosu din cass'a de pestrare de sub Nr. cur. 19 } a intratelorulu		
27	Banii elocati de nou in cass'a de pestrare sub Nr. cur. 20 }		
28	Anticipatiuni despartimenteloru cercuali pentru spese extraordinarie		
29	Bancei gen. Transilvania s'au platitu a 5. rata pentru actiile aceleia ad Nr. cur. 21. alu intratelorulu		
30	Pentru edarea foiei asociatiunei pana la ultim'a Decembre 1872		206 —
	si pana		620 31
		Summa intratelorulu	
		Subtragendu erogatele cu	
		Remane la adunarea generale a XIII. in restu	

Specificatiunea acestui restu.

a)	In bani gata in BN. si meruntu	
b)	" 2 carticele ale cassei de pestrare a institutului „Albina“	
c)	" 35 actii de ale bancei generale „Transilvani'a“ à 50 fr.	
d)	" 3 obligatiuni de Loteria ex 1860	
e)	" 9 " de statu unificate cu cuponii in BN.	Dupa aiei alaturatulu conspectu compusu conformu decisiunei adunarei gen. a XII. din anulu 1872. p. XXVI. a protocolului respectivu, si scontratu prin comitetu.
f)	" 24 " " " " " " argintu	
g)	" 86 " urbariale transilvane	
h)	" 8 " banatiane	
i)	" 1 " bucovinena	
k)	" 26 Prioritati } de drumulu foratu transilvaanu	
l)	" 1 Actia }	
		Summa cea deasupra a restului

B I L A N T I U.

In anulu trecutulu 187 ¹ / ₂ au remasu in restu	
In anulu curente au intratu venitu curatu dupa retragerea sumelor manipulatorie	
	La olalta cu restulu din anulu trecutulu
Chieltuele au fostu dupa retragerea sumelor manipulatorie de 7664 fr. 50 cr. ad Nr. cur. 25, 26, 27 si 29.	
	Subtragendu acestea erogate, remane la adunarea gen. a XIII.
Combinandu restulu din anulu trecutulu cu celu din anulu curente, se arata unu scadiementu de	

Asociatiunea acésta numera pana la acésta adunare generale membri fundatori	76
Dintre acestia s'au inserisu in anulu curente 187 ² / ₃ urmatorii domni:	
Georgiu Ciaclanu presiedinte la trib. orf. in Dev'a cu 5 actii de ale bancei gen. Transilvani'a a 40 fr.	200
Comun'a: Pianulu superioru in bani gata	200
Membrii ordinari, carii au depusu odata pentru totudeuna cate 100 fr. suntu	
Dintre acestia au solvitu pe anulu curente 187 ² / ₃ urmatorii domni:	
Nicolau Rusanu, proprietariu in Sancelu 1 obligatiune urb. transilvania	105
Comuna: Lancramu, in Scaunulu S.-Sebesiu in bani gata	100
Andrieu Popoviciu, comerciante in Brasiovu } cate 1 obligatiune de statu unificate a	100
Nic. G. Orgidanu, professoru in Brasiovu }	100
Deintre domnii membrii ord. au solvitu tacele precum urmédia:	
62 " " tacsu pe anulu curente 187 ² / ₃ ;	
14 " " tacsu atatu pe anulu curente, catu si restantie;	
143 " " numai restantie din anii trecutii;	
3 " " anticipative pro 187 ³ / ₄ si 187 ⁴ / ₅	
Ajutóriele de sub Nr. cur. 7., apoi colectele si ofertele de sub Nr. curentu 11. s'au administratu	
La adunarea gen. din anulu trecutulu tienuta in S.-Sebesiu	21
prin directiunea despartimentului cercuale I. alu Brasiovului	88 81
" " " " II. alu Fagarasiului	120 53
" " " " VIII. alu Belgradului	117
" " " " XI. alu Siemleului	13
" " " " XII. alu Desiului	1
	Summa ajutóreloru, colecteloru si oferteloru
	361 34

E R O G A T E.

Banco-Note		Argintu		A u r u			Cass'a de pa- strare		Banc'a gen. „Transilvani'a“		Obliatiuni de statu		S u m ' a	
florini	cr.	florini	cr.	bucati	florini	cr.	florini	cr.	florini	cr.	florini	cr.	florini	cr.
5439	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5439	23
45	66	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	66
—	—	484	50	1/2 nap. si 3 galb.	22	—	—	—	—	—	—	—	506	50
—	—	—	—	—	—	—	3838	—	—	—	—	—	3838	—
2970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2970	—
84	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	53
350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
829	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	829	31
10,606	51 1/2	484	50	1/2 nap. si 3 galb.	22	—	7108	—	1750	—	50765	—	70736	1 1/2
9718	73	484	50	1/2 nap. si 3 galb.	22	—	3838	—	—	—	—	—	14063	23
887	78 1/2	—	—	—	—	—	3270	—	1750	—	50765	—	56672	78 1/2
887	78 1/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	887	78 1/2
—	—	—	—	—	—	—	3270	—	—	—	—	—	3270	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1750	—	—	—	1750	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	300	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	900	—	900	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5000	—	5000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37275	—	37275	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	850	—	840	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1050	—	1050	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5200	—	5200	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	200	—
887	78 1/2	—	—	—	—	—	3270	—	1750	—	50765	—	56672	78 1/2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57077	71 1/2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5993	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63071	51 1/2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6398	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56672	78 1/2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	404	93

Sibiu, 31. Augustu 1873.

Const. Stezariu mp.,
c. r. capitanu in pens. si cassariu alu asoc.

Basiliu Ardeleanu mp.,
controloriu alu asoc.

Subseris'a comissiune esmisa dein siedinti'a comitetului dein 8. Iuliu a. c. §. 82., au scontratu acést'a cassa, si o au aflatu intru tóte corespundietóre restului de susu.

Sibiu, 21. Septembre 1873.

Petru Rosca.

I. Tulbasiu.

Dr. Racuciu.

R A T I O C I N I U

despre perceptele si erogatele fondului infiintandei academia rom. de drepturi pro anno 187²/₃.

Art. jurnalului	I n t r a t e														
	Banco-Note		Argintu		A u r u			Cass'a de pastrare		Banc'a gen. Transilv.		Obligatiuni de statu		Sum'a	
	fr.	cr.	fr.	cr.	bucati	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.	cr.
1	La adunarea gen. a XII. tinuta in S.-Sebesiu in 5. si 6. Augustu 1872 au ramasu in restu														
	13	98	—	—	—	—	—	34	23	280	—	7255	—	7583	21
	In anulu acesta 187 ² / ₃ au intratu:														
2	La adunarea generale susu numita														
	148	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	—	—	268	—
	De atunci incôce														
3	Dela comit. arang. alu unei represent. teatrale in Bucuresci														
	165	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	67
4	Unu legatu dela reposatulu dn. c. r. locotenente prim. P. Pui														
	295	54	—	—	37 ¹ / ₂ n. 21	—	—	—	—	—	—	—	—	295	54
5	Colecte si oferte														
	1008	75	—	—	g. 1 leu	384	90	—	—	160	—	562	—	2115	65
6	Interese dupa oblig. urbariale transilvane														
	353	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	353	97
7	" " " de statu unific. cu cuponi in BN. si in Arg.														
	33	80	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	80
8	" " actii de ale bancei gen. Transilvania														
	34	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	80
9	Pentru argintululu si aurulu schimbatu in BN.														
	468	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	468	95
10	S'au scosu dein cass'a de pestrare dein Sibiiu capitalulu cu interesele decadiute														
	34	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	79
11	S'au eloc. de nou in cass'a de pestrare la instit. „Albina“														
	—	—	—	—	—	—	—	416	—	—	—	—	—	416	—
12	S'au cumperatu obligatiuni urb. transilvane														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2625	—	2625	—
13	Bancei gen. Transilvania s'au platitu cate 10% (a 5. rata) pentru actiile aceleia														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	—	—	—	140	—
	Summa intrateloru														
	2558	25	46	—	—	384	90	450	23	700	—	10442	—	14581	38
	Subtragendu erogatele cu														
	2533	62	46	—	—	384	90	34	23	—	—	—	—	2998	75
	Remanu la adunarea generale a XIII.														
	24	63	—	—	—	—	—	416	—	700	—	10442	—	11582	63
	Specificatiunea acestui restu.														
a)	Bani gata in BN. si meruntu														
	24	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	63
b)	In cass'a de pestrare la institut. „Albina“ dupa cartecica														
	—	—	—	—	—	—	—	416	—	—	—	—	—	416	—
c)	In 14 actii de ale bancei gen. Transilv. à 50 fr. *)														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	—	—	700	—
d)	In 19 oblig. de statu unificate cu % in BN. si argintu														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1900	—	1900	—
e)	In 38 obligat. urbariale transilvane														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8505	—	8505	—
f)	In 4 sortituri partiali de loteria fara interese														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	—	37	—
	Summa cea deasupra a restului														
	24	63	—	—	—	—	—	416	—	700	—	10442	—	11582	63
	B I L A N T I U.														
	In anulu trecut 187 ¹ / ₂ au fostu ramasu in restu														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7583	21
	Combinandu acesta cu restulu anului curente 187 ² / ₃ , se arata, ca acestu fondu au crescutu cu														
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3999	42

*) Dupa aici alaturatulu conspectu compusu conformu decisiunei adunarei gen. a XII. din anulu 1872. p. XXVI. a protocolului respectivu, si scontratu prin comitetu.

Observare. Sum'a de sub Nr. cur. 3 s'au administratu prin dn. dr. Ios. Hodosiu. Legatulu de sub Nr. cur. 4. l-au exoperatu dn. avocatulu I. Petranu din Clusiu fara alte spese, de catu a timbrului si a tasei de depositu. Colectele si ofertele mai insemnate de sub Nr. cur. 5. s'au adunatu si administratu la fondu prin laudabil'a staruintia a urmatuiloru domni, si anume: M. Crisanu, protopopu in Reginu 5 fr., G. Maioru, invetiat in Reginu 13 fr. 50 cr., A. P. Alexi, candidatu de profesura in Gratiu 6 fr., A. Barboloviciu, prot. in Boesia 62 fr., T. Popu, parochu in Feleacu 5 fr., G. Popu, archidiaconu in Basesci 36 fr., I. M. Moldovanu, professore in Blasiu 24 fr. 10 cr., V. Nicolescu, tehnicu in Vien'a 25 fr., N. Popu v. protopopu in Fenesiulu sasescu 9 fr., N. Lazaru, parochu in S.-Sebesiu 5 fr., Tinerimea studiôsa din Clusiu 16 fr., I. Popu, teologu absolutu in Siardu 26 fr., D. Tiarina, parochu in Rechitova 8 fr., G. Tomescu, cancellistu in Uedinu 25 fr., I. Copacianu, protopopu in Siomfaleu 18 fr., A. Albonu, protopopu in Palatca 28 fr. 30 cr., St. Antonescu, jude cercuale in Bogisia munteana (Banatu) 75 fr. 25 cr., P. Suci, professore in Iassi 11¹/₂ nap., P. Pecurariu, din Bistritia 12 fr., Ales. Darabantu jude cercuale in Mociu (acum Bistra) 5 galb. ung. si 82 fr., I. Crisanu, avocatulu in Abrudu ¹/₂ Nap. 16 galb., apoi in sortituri partiali 37 fr. si 310 fr., I. V. Rusu, protopopu in Sibiiu 5 fr., T. Hontila, jude cercuale in Macodu 63 fr., G. Hiesiu, proprietariu in Clusiu in oblig. urb. trans. 525 fl. Apoi directiunile despartimentelu cercuali: Nr. 1 5 fr., Nr. II. 73 fr. 50 cr. si 2 actii de ale bancei gen. Transilv. pr. 80 fr., Nr. X. 9 fr. si Nr. XII. 53 fr. 40 cr., si 2 Actii de ale bancei gen. Transilvania à 40 fr. = 80 fr.

Sibiiu, 31. Augustu 1873.

Basilin Ardeleanu m. p.
controloriu alu asoc.

Const. Stezariu m. p.
r. c. capitanu in pens. si cassariulu asoc.

Subscris'a comisiune esmisa din siedinti'a comitetului dein 8. Iuliu a. c. §. 82. au scontratu acêsta cassa, si o au aflatu intru tôte corespundietóre restului de susu.

Sibiiu, 21. Septembre 1873.

Petru Rosca.

I. Tulbasiu.

Dr. Racuciu.